

MUSEO PÄIVÄLEHDEN

PRESSMEDDELANDE

Den hemlighetsfulla Kvinnokagalen presenteras på Päivälehtimuseet

Päivälehtimuseets nya utställning blickar tillbaka på händelser och sinnesstämningar i Finland för över hundra år sedan. Då Finland hotades av förryskningsåtgärderna fick kvinnor chansen att agera och definiera sin roll i samhället på nytt.

KVINNOKAGALEN – motstånd och upplysning under ofärdsåren 1899–1906

Utställning på Päivälehtimuseet 17.11.2022–18.2.2023

Kvinnokagalen var ett hemligt sällskap som grundades våren 1902 då en grupp kvinnor som protesterat mot förryskningsåtgärderna blev missnöjda med den blygsamma roll som de hade i motståndsarbetet – arbetet som dominerades av män. Det var dags att ta saken i egna händer. Maissi Erko, Tekla Hultin, Dagmar Neovius och flera andra kvinnor började smugla förbjudna publikationer och samla in pengar för att detta material skulle kunna tryckas. Kvinnorna delade ut det känsliga materialet via sina distributionsnätverk. Flygblad transporterades i fickor som sytts i underkjolar och strumpor, tårtkartonger och lönnfack i bagaget.

Det var den s.k. första förtrycksperioden som fick människor att delta i motståndsarbetet. Kejsar Nikolai II hade år 1899 utfärdat februarimanifestet som förenhetligade lagstiftningen i Finland i enlighet med Rysslands önskemål. Den finska nationella armén upplöstes, de finländska frimärkena drogs in och ryska språket blev ett förvaltnings språk i Finland. Manifestet ledde till stora protester och även kvinnor deltog i dem.

Det ytterst hemliga kagalarbetet var någonting nytt och spännande, nästan berusande. Att lura gendarmerna och tullmännen skänkte kvinnorna stor tillfredsställelse, och kodade meddelanden hjälpte till att vilseleda dem som försökte spionera. "Jag som knappast kan föreställa mig ens saligheten i himmelen utan kagalen!" skrev Tekla Hultin, en av Kvinnokagalens grundande medlemmar, i sin dagbok 10.12.1905. De lyckade operationerna hade också en mörk baksida: husundersökningarna innebar kränkningen av hemmets privata sfär, och deportation var ett verkligt hot. Vem stod näst i tur att bli deporterad?

Texterna på utställningen är på finska och svenska.

Fritt inträde – som till Päivälehtimuseets alla utställningar

För ytterligare info: Administrativ koordinator Kirsi Kolari, kirsi.kolari@hssaatio.fi

Päivälehtimuseet är en del av Helsingin Sanomats Stiftelse. Museet berättar om mediernas historia, nutid och framtid samt yttrandefriheten i Finland och runt om i världen. Museet arbetar för att främja mediekompetens och speciellt läsintresset bland barn och unga.